

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Daniely Zemanové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **B. M.**, zast. JUDr. Pavlem Pokorným, advokátem se sídlem Veverkova 1343/1, Hradec Králové, proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství**, se sídlem Škroupova 18, Plzeň, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 1. 2011, č. j. DSH/660/11, ve věci přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 5. 2011, č. j. 17 A 10/2011 - 35,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II.** Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá v záhlaví označený rozsudek Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 1. 2011, č. j. DSH/660/11. Tímto rozhodnutím žalovaný výrokem I. změnil rozhodnutí Městského úřadu Tachov, odboru dopravy a silničního hospodářství (dále jen „správní orgán prvního stupně“ nebo „městský úřad“), ze dne 20. 10. 2010, č. j. 7691/2010-ODSH-6, kterým byl stěžovatel uznán vinným z přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích dle ustanovení § 22 odst. 1 písm. f), bodu 7., zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o přestupcích“), a to tak, že za text „*Tedy nerespektoval dopravní značku a předjížděl v místě, kde je to dopravní značkou zakázáno*“, byl doplněn text ve znění „*tedy porušil ust. § 4 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb., o*

provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů“; výrokem II. žalovaný ve zbytku prvoinstanční rozhodnutí potvrdil. Za uvedený přestupek byla stěžovateli uložena pokuta ve výši 7 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 6 měsíců.

Stěžovatel označuje jako důvody kasační stížnosti skutečnosti uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). V souvislosti s naplněním skutkové podstaty uvedeného přestupku pokládá za podstatné, zda k přehlédnutí dopravní značky dojde za situace, kdy je dobře viditelná, nebo naopak, kdy je zakryta např. stromem, stavbou či automobilem. Dle názoru stěžovatele mělo být v řízení posouzeno, zda dopravní značka mohla být zakryta z jeho pohledu nákladním automobilem, jak v řízení namítal. Stěžovatel dále upozorňuje, že v místě, kde se nacházela přenosná dopravní značka „zákaz předjíždění“, nic nenasvědčovalo tomu, že by se mělo jednat o úsek se zákazem předjíždění. Jednalo se o rovný, přehledný úsek, opatřený navíc vodorovným dopravním značením, které předjíždění v daném úseku dovolovalo. Na tomto úseku tedy měly být dopravní značky umístěny takovým způsobem, aby byl řidič náležitě upozorněn na skutečnost, že se blíží do místa, kde probíhají práce na silnici, v důsledku čehož bude omezena rychlost jízdy včetně možnosti předjíždění. Ve vztahu k naplnění materiální stránky přestupku stěžovatel poukazuje na skutečnost, že přestupek nemohl spáchat z nevědomé nedbalosti, neboť vzhledem k okolnostem a osobním poměrům nemohl vědět, že se blíží k úseku, kde je zákaz předjíždění upraven jinak než vodorovným dopravním značením. Stěžovatel v kasační stížnosti dále popisuje průběh své jízdy a předjížděcího manévru, a to tak, že za uvedeným nákladním vozidlem, které se pohybovalo rychlostí nepřekračující 50 km/h, jel už od sjezdu z dálnice, avšak díky aktuálním podmínkám jej nebylo možné předjet. Úsek stoupání do kopce, kde byly umístěny předmětné zákazové značky, je rovný a přehledný, a z tohoto důvodu jej také stěžovatel volil jako úsek vhodný pro předjetí. Vzhledem k tomu, že přímý výhled dopředu stěžovateli zakrývala korba nákladního vozidla, najel si směrem k přerušované střední čáře a hodnotil možnost uskutečnění předjetí. V tomto místě se však rozhodl nepředjíždět, neboť kopec byl relativně krátký a stěžovatel viděl jen k jeho horizontu. Tato chvíle zřejmě stačila na zakrytí značky umístěné při pravé straně silnice. Stěžovatel dále namítá, že nepřesná formulace o přehlédnutí dopravní značky (obsažená v „oznámení přestupku“) vyplynula z neznalosti správné terminologie a z pro stěžovatele vypjaté situace, kdy mu bylo kladeno za vinu jednání, které dle svého přesvědčení nespáchal. Nelze rovněž vyloučit možnost nenadálého převrácení dopravního značení, které stěžovatel při projíždění uvedeným úsekem několikrát zaznamenal (konkrétně dne 24. 11. 2010 a dne 7. 4. 2011; dne 19. 4. 2011 byla stejná dopravní značka převrácena za obcí Planá). Stěžovatel rovněž nesouhlasí s popisem krajského soudu obsaženým na str. 7 rozsudku, kde se uvádí, že podepsal větu, že se „jedná o jeho chybu“. Stěžovatel namítá, že po vysvětlení situace správnímu orgánu naopak uváděl, že jeho jednání nebylo úmyslné. Ze všech výše uvedených důvodů proto stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti v plném rozsahu ztotožňuje se závěry krajského soudu a navrhuje kasační stížnost jako nedůvodnou zamítnout.

Z obsahu předloženého soudního a správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil následující skutečnosti rozhodné pro posouzení důvodnosti kasační stížnosti:

Rozhodnutím městského úřadu ze dne 20. 10. 2010, č. j. 7691/2010-ODSH-6, ve spojení s rozhodnutím žalovaného ze dne 17. 1. 2011, č. j. DSH/660/11, byl stěžovatel uznán vinným z porušení § 4 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“), čímž naplnil skutkovou podstatu přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle § 22 odst. 1 písm. f), bodu 7., zákona o přestupcích. Tohoto přestupku se měl dopustit tím, že dne 3. 9. 2010 v 9.40 hodin řídil na silnici I. třídy č. 21 v katastru obce Kočov, okr. Tachov, ve směru jízdy od obce Kočov na obec Planá, osobní motorové vozidlo tov. značky ŠKODA OCTAVIA, reg. zn. X. Zde v úseku výstavby nové komunikace, kde byla osazena přenosná dopravní značka č. B 21a - „zákaz předjíždění“, předjížděl nákladní vozidlo s návěsem. Tím nerespektoval dopravní značku a předjížděl v místě, kde je to zakázáno.

V tiskopisu „oznámení přestupku“, vyplněném dne 3. 9. 2010, stěžovatel k věci uvedl, že uvedenou značku přehlédl, neboť jel delší dobu za nákladním vozidlem, a na úseku s přerušovanou čarou a dobrým výhledem do dálky před sebe chtěl toto vozidlo konečně předjet. Při ústním jednání konaném dne 20. 10. 2010 stěžovatel k věci vypověděl, že zjištěné skutečnosti souhlasí s obsahem spisového materiálu; doplnění spisového materiálu nežádal, jednalo se o jeho chybu. Dále uvedl, že v době dopravního přestupku v místě neprobíhaly žádné stavební práce, které by daný úsek činily nebezpečným.

Žalovaný k odvolání stěžovatele v odůvodnění svého rozhodnutí konstatoval, že skutkovou podstatu přestupku podle § 22 odst. 1 písm. f), bodu 7., zákona o přestupcích naplní ten, kdo při řízení vozidla předjíždí vozidlo v případech, v nichž je to podle zvláštního právního předpisu zakázáno. Zmíněného přestupku se dopustí i osoba, která při řízení nerespektuje svistou zákazovou dopravní značku č. B 21a, což bylo v uvedené věci prokázáno. Žalovaný neměl pochybnosti o skutkovém stavu věci; policisté pořídili videozáznam předjíždění stěžovatele při sjezdu z vrcholku kopce. Předmětné dopravní značení bylo v daném místě osazeno dostatečně a v souladu s právními předpisy. Nejednalo se o úsek, kde by bylo nutno dopravní značku č. B 21a osazovat po obou stranách pozemní komunikace. Ohledně zavinění dopravního přestupku žalovaný v rozhodnutí konstatoval, že v daném případě nebylo prokázáno zavinění úmyslné, ale zavinění z nevědomé nedbalosti, neboť, pokud by stěžovatel jako řidič náležitě věnoval pozornost dopravnímu značení, skutečnost, že může porušit či ohrozit zájem chráněný zákonem, vědět mohl a měl.

Stěžovatel napadl rozhodnutí žalovaného žalobou, v níž shodně jako v podaném odvolání namítal, že skutkovou podstatu dopravního přestupku nenaplnil. Pokud v „oznámení o přestupku“ uvedl, že dopravní značku přehlédl, měl tím ve skutečnosti na mysli, že dopravní značku neviděl, neboť pohled na ni mu zřejmě zakrýval nákladní vůz s návěsem, který se v té chvíli pokoušel předjet. Stěžovatel dále poukázal na skutečnost, že po kontrole policií se otočil a vrátil zpět, přičemž skutečně tehdy na místě viděl přenosnou dopravní značku „zákaz předjíždění“, umístěnou mimo silnici spolu se značkou omezující povolenou rychlost na 70 km/h. Tuto skutečnost stěžovatel dokumentoval fotografií č. 1

přiloženou k žalobě. V bezprostřední blízkosti vrcholu stoupání pak byla umístěna značka omezující povolenou rychlost na 50 km/h (fotografie č. 2); na fotografii č. 3 je zachycen pohled proti směru jízdy stěžovatele, z něhož je patrné, že za vrcholem stoupání byla u střední, nepřerušované čáry z pravé strany ve směru jízdy stěžovatele přidána přerušovaná čára; a konečně na fotografii č. 4 je zachycen pohled ze směru jízdy stěžovatele na stanoviště policistů. Stěžovatel namítal, že předmětná dopravní značka byla umístěna naprosto nedostatečně v místech, kde mohlo dojít k jejímu přehlédnutí, zejména při předjíždění rozměrných nákladních vozidel, a tedy měla být osazena na obou stranách silnice. Policisté navíc nemohli zdokumentovat způsob jízdy stěžovatele ve chvíli, kdy předmětnou dopravní značku míjel, neboť výhled na toto místo jim zcela zakrýval vrchol kopce, před kterým byla tato značka umístěna. Je tedy nepochybné, že stěžovatel se nemohl dopustit přestupku, který je mu kladen za vinu, neboť značku zakazující mu předjíždění neviděl, a řídil se tedy vodorovným dopravním značením. Zavinění mu v daném případě nemůže být přičítáno ani z nevědomé nedbalosti, neboť vzhledem k okolnostem nemohl vědět, že svým jednáním porušuje zájem chráněný zákonem. Je tomu tak proto, že dopravní značka byla umístěna takovým způsobem, že při předjíždění rozměrného nákladního vozidla nebyla vidět, a z jiných okolností stěžovatel o tom, že je v místě zakázáno předjíždět, vědět nemohl. V závěru žaloby stěžovatel upozornil, že se v daném případě jednalo o silnici I. třídy, na které řidič obvykle nepředpokládá nějaká omezení, není-li na ně předem upozorněn. Proto na dopravní značení, které neupravuje běžnou situaci, by měl být řidič upozorňován tak, aby v žádném případě nemohlo dojít k přehlédnutí této dočasné úpravy v místech, kde za normálních okolností nelze omezení očekávat.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Krajský soud se ztotožnil se závěry žalovaného, že v uvedené věci bylo prokázáno, že se stěžovatel dopustil výše uvedeného přestupku. Dle názoru soudu stěžovatel měl již poté, kdy míjel dopravní informativní značku č. IS 11a - "návěst před objížděnkou", jež upozorňovala na objíždětku o délce 1 km, věnovat náležitou pozornost dopravnímu značení, neboť nebyla vyloučena následná přechodná úprava provozu na pozemní komunikaci. Za informativní značkou pak skutečně byla umístěna přenosná svislá zákazová dopravní značka č. B 21a - "zákaz předjíždění" a současně (pod uvedenou značkou) i svislá zákazová dopravní značka č. B 20a - "nejvyšší dovolená rychlost 70 km/h". Poté následovala svislá zákazová dopravní značka č. B 20a - "nejvyšší dovolená rychlost 50 km/h". Krajský soud uvedl, že stěžovatel měl povinnost sledovat situaci v provozu na pozemní komunikaci a řídit se mj. dopravními značkami. Na silnici měl jet vpravo, a pokud tomu nebránily zvláštní okolnosti, měl jet při pravém okraji vozovky. Už při míjení informativní dopravní značky (upozorňující na to, že se vozidlo blíží k objížděnce) stěžovatel mohl a měl jako řidič vozidla předpokládat možnou přechodnou úpravu provozu na pozemní komunikaci, která je nadřazena místní i obecné úpravě. Dle krajského soudu tak stěžovatel mohl předjíždění jiného vozidla zahájit pouze v případě, že měl postaveno najisto, že se v místě předjíždění nenachází dopravní značka, která předjíždění zakazuje. Stěžovatel věděl, že bude projíždět místem, kde probíhá stavba nové pozemní komunikace. Vzhledem k výšce před ním jedoucího nákladního vozidla přitom mohl mít zakrytý výhled ze svého vozidla na dopravní značky, které mohly být osazeny právě vedle projíždějícího nákladního vozidla s návěsem. Tyto skutečnosti však stěžovatel měl jako řidič předpokládat. Krajský soud pak nepřisvědčil ani

námítce stěžovatele týkající se umístění předmětné zákazové dopravní značky. Uvedl, že svislé dopravní značky se podle svého významu obvykle umísťují při pravém okraji vozovky nebo nad vozovku, přičemž pro zdůraznění jejich významu mohou být opakovány i při levém okraji vozovky nebo nad vozovkou. V posuzované věci byla přenosná svislá dopravní značka č. B 21a - "zákaz předjíždění" umístěna při pravém okraji vozovky, a to na rovném a přehledném úseku silnice tak, aby byla pro účastníky provozu včas a z dostatečné vzdálenosti viditelná. K jejímu zdůraznění tak podle názoru krajského soudu nebylo třeba ji znovu umísťovat i na okraj levé části komunikace. Krajský soud uzavřel, že správní orgány obou stupňů zjistily všechny rozhodné skutkové okolnosti, které náležitě vyhodnotily a vyvodily z nich odpovídající právní závěry.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a podle jejího obsahu jsou v ní uplatněny důvody dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. vázán.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Předmětem projednávané věci je otázka, zda stěžovatel svým jednáním porušil povinnosti účastníka provozu na pozemních komunikacích, a naplnil tak skutkovou podstatu přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle § 22 odst. 1 písm. f), bodu 7., zákona o přestupcích, který stanoví, že *„přestupku se dopustí ten, kdo v provozu na pozemních komunikacích při řízení vozidla předjíždí vozidlo v případech, ve kterých je to podle zvláštního právního předpisu zakázáno“*. Tímto zvláštním právním předpisem je zákon o silničním provozu, konkrétně jeho ustanovení § 4 písm. c), podle kterého *„je při účasti na provozu na pozemních komunikacích každý povinen se řídit světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály, dopravními značkami, dopravními zařízeními a zařízeními pro provozní informace“*.

Předmětná skutková podstata je svou povahou skutkovou podstatou zakazující a současně odkazující (na zvláštní právní předpis, kterým je zákon o silničním provozu), pro jejíž naplnění je podstatné, že došlo k ohrožení zájmu společnosti na bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, a to zákonem předvídaným jednáním jako takovým. Pokud se jedná o právní kvalifikaci tohoto jednání, Nejvyšší správní soud již ve svém rozhodnutí ze dne 28. 5. 2009, č. j. 1 As 27/2009 - 76, dostupném na www.nssoud.cz, vyslovil, že *„přestupek proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle § 22 odst. 1 písm. f), bodu 7., zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, spáchá též ten, kdo poruší zákaz předjíždění stanovený dopravní značkou“*.

Nejvyšší správní soud považuje za nutné rovněž připomenout, že přestupkem je protiprávní jednání, jehož znaky jsou stanoveny zákonem. V řízení o přestupku je rozhodováno o vině a trestu za porušení práva, a proto je třeba zkoumat naplnění obecných znaků přestupku, tj. zda jednání pachatele je v rozporu s právem (zda byla porušena nebo nesplněna právní povinnost stanovená zákonem), ale také, zda je naplněna otázka zavinění. Podle § 3 zákona o přestupcích k odpovědnosti za přestupek postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění.

Definice úmyslu a nedbalosti jsou obsaženy v § 4 téhož zákona. Podle § 4 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích je přestupek spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl. Při zkoumání odpovědnosti za přestupek je pak správní orgán povinen zjišťovat nejen naplnění formální stránky přestupku, ale i naplnění jeho materiální stránky vyjádřené v § 2 odst. 1 zákona o přestupcích tak, že se musí jednat o jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti.

Jak bylo uvedeno výše, z ustanovení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, jehož porušení je stěžovateli kladeno za vinu, jednoznačně vyplývá povinnost každého účastníka provozu na pozemních komunikacích řídit se mimo jiné dopravními značkami. Zákon o silničním provozu v ustanovení § 62 rozlišuje dopravní značky svislé a vodorovné. Svislé dopravní značky jsou stálé, proměnné a přenosné. Posledně zmiňovanými se rozumí dopravní značky umístěné na červenobíle pruhovaném sloupku (stojánku) nebo na vozidle. Podle § 63 odst. 1 písm. c) a e) zákona o silničním provozu se mezi svislé dopravní značky řadí značky zákazové, které ukládají účastníku provozu na pozemních komunikacích zákazy nebo omezení, a dále značky informativní, které poskytují účastníku provozu na pozemních komunikacích nutné informace, slouží k jeho orientaci nebo mu ukládají povinnosti stanovené zákonem o silničním provozu nebo zvláštním právním předpisem. Význam, užití, provedení a tvary dopravních značek a jejich symbolů stanoví podle § 62 odst. 5 zákona prováděcí předpis, kterým je vyhláška č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „prováděcí vyhláška“).

Podle § 5 odst. 2 a 4 prováděcí vyhlášky se svislé dopravní značky umísťují tak, aby byly pro účastníky provozu na pozemních komunikacích, pro které jsou určeny, včas a z dostatečné vzdálenosti viditelné. Stálé svislé dopravní značky se podle svého významu obvykle umísťují při pravém okraji vozovky nebo nad vozovku; pro zdůraznění jejich významu mohou být značky umístěné při pravém okraji vozovky opakovány i při levém okraji vozovky nebo nad vozovkou. Sloupky nebo stojany, na kterých jsou umístěny svislé přenosné dopravní značky, mohou být s ohledem na charakter a rozsah dopravního opatření umístěny i na vozovce. Ustanovení § 9 prováděcí vyhlášky obsahuje výčet zákazových značek, mezi nimiž je pod písm. w) uvedena zákazová značka „zákaz předjíždění“ (č. B 21a), která řidiči zakazuje předjíždět motorové vozidlo vlevo; v ustanovení § 13 prováděcí vyhlášky jsou vyjmenovány informativní dopravní značky, mezi které je pod písm. r) řazena také značka „návěst před objížděnkou“ (č. IS 11a), informující o uzavírci nebo omezení na pozemní komunikaci; na značce se podle povahy uzavírky vyznačuje symbol příslušné zákazové značky; lze uvést i délku objížděvky a případně další doplňující údaje.

V projednávaném případě není mezi účastníky řízení spor o skutkových otázkách předmětné věci; sporné je naplnění znaků přestupku podle § 22 odst. 1 písm. f) zákona o přestupcích, konkrétně otázka zavinění stěžovatele ve formě nevědomé nedbalosti. Stěžovatel v této souvislosti namítá, že pokud mu dopravní značku zakrývala překážka (zde před ním jedoucí nákladní vozidlo), nemohl přestupek spáchat z nevědomé nedbalosti, neboť vzhledem k okolnostem a osobním poměrům nemohl vědět, že se blíží k úseku, kde

je zákaz předjíždění upraven jinak než vodorovným dopravním značením. S tímto posouzením stěžovatele se však Nejvyšší správní soud neztotožňuje.

Z obsahu předloženého správního spisu, zejména z první části videozáznamu pořízeného Policií České republiky (obsaženého na nosiči CD), jakož i fotodokumentace opatřené a doložené stěžovatelem, je patrné, že svislé dopravní značky, včetně zákazu předjíždění, byly umístěny na přehledném a rovném úseku silnice, na niž nebyla v době spáchání přestupku snížena viditelnost. Jednalo se nejprve o přenosnou svislou dopravní značku č. IS 11a - "návest před objížděnkou", upozorňující na objíždětku o délce 1 km, za níž následovala přenosná svislá zákazová dopravní značka č. B 21a - "zákaz předjíždění", kdy současně pod touto značkou byla umístěna i svislá zákazová dopravní značka č. B 20a - "nejvyšší dovolená rychlost 70 km/h". Poté následovala ještě svislá zákazová dopravní značka B 20a - "nejvyšší dovolená rychlost 50 km/h". Veškeré tyto dopravní značky měly za účel upozornit stěžovatele na přechodnou úpravu provozu - na blížící se objíždětku, zabránit mu v předjíždění a následně snížit rychlost jeho jízdy na komunikaci vzhledem k tomu, že následoval sjezd k objízděné trase. Tyto dopravní značky zároveň byly osazeny viditelným způsobem (nebyly nijak zakryty) a byly užity v takovém rozsahu a způsobem, jak to nezbytně vyžadoval chráněný zájem, tj. zajištění bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích.

Nejvyšší správní soud ohledně otázky zavinění stěžovatele dospěl k totožnému závěru jako krajský soud, tj. že se nejednalo o zavinění úmyslné, ale o zavinění z nevědomé nedbalosti. Stěžovatel přehlédl (neviděl) svislou dopravní značku č. B 21a, tedy nevěděl, že v daném místě svým předjížděním může porušit či ohrozit zájem chráněný zákonem, ačkoli, pokud by řádně věnoval pozornost dopravnímu značení, toto vědět mohl a měl. Stěžovatel předně věděl, že projíždí místem stavby nové pozemní komunikace. To samo o sobě lze považovat za okolnost, které měl stěžovatel jako řidič v souladu s § 4 písm. a) zákona o silničním provozu přizpůsobit své chování. Ve věci není sporné, že vzhledem k výšce před ním jedoucího nákladního vozidla stěžovatel mohl mít ztížený výhled. I toto je však běžná situace v provozu na provozních komunikacích, které řidič musí přizpůsobit své jednání během jízdy. V dané situaci byl stěžovatel povinen jet vpravo (§ 11 odst. 1 zákona o silničním provozu) a v takové vzdálenosti za nákladním vozem, aby byl schopen bezpečně sledovat provoz na pozemní komunikaci a dopravní značky. Pokud chtěl provést úkon předjíždění spojený s najetím vozidla co nejvíce vlevo, aby mohl zjistit stav v opačném jízdním pruhu, měl se předtím ujistit o případném dopravním značení před sebou, které by mohl v průběhu manévru předjíždění přehlédnout. Dopravní značka č. B 21a, kterou stěžovatel přehlédl, byla umístěna na rovném a přehledném úseku silnice, pokud by stěžovatel před vyjetím do levé části jízdního pruhu zkontroloval pohledem vpřed dopravní značení umístěné na pravém okraji vozovky, pak by tuto značku mohl zaznamenat. V opačném případě, tj. pokud by se řidič chystal k přejetí do levé části jízdního pruhu a neměl by předtím možnost zkontrolovat dopravní značení po pravém okraji vozovky v dostatečné vzdálenosti před sebou, pak by uvedený manévr neměl zahajovat. Na základě těchto skutečností tedy Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že stěžovatel o dopravním značení vědět mohl a měl.

Nejvyšší správní soud nezpochybňuje, že provedení výše popsaných úkonů je náročné na předvídavost a pozornost řidiče. Nebezpečí přehlédnutí dopravního značení při

pravém okraji vozovky při úkonu předjíždění či pouhém vychýlení vozidla do levé části jízdního pruhu si pravděpodobně mnoho řidičů neuvědomuje. To však nemůže být důvodem relativizování či zlehčování jejich povinností. Formulace povinnosti řidiče chovat se ohleduplně a ukázněně, aby svým jednáním neohrožoval život, zdraví nebo majetek jiných osob ani svůj vlastní, aby nepoškozoval životní prostředí ani neohrožoval život zvířat a dále povinnost přizpůsobit jízdu zejména stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace, povětrnostním podmínkám, situaci v provozu na pozemních komunikacích, svým schopnostem a svému zdravotnímu stavu (§ 4 písm. a/ zákona o silničním provozu), je velmi obecná a může zahrnovat množství předem nepředvídatelných situací či jejich kombinací. Dodržování této povinnosti vyžaduje neustálou pozornost a plnou koncentraci řidiče, což je zásadní předpoklad pro bezpečnou jízdu. Řidič je odpovědný za to, že provádí při jízdě pouze takové úkony, při nichž dokáže mít situaci na vozovce, včetně okolních vozidel a dopravního značení, neustále pod kontrolou. Takto je popsán ideální stav, je zřejmé, že v realitě dochází k jeho porušování. Je však nutno objektivně konstatovat, že se jedná o porušení uvedených povinností řidiče, i kdyby k němu došlo ve velmi náročných a složitých situacích, které silniční provoz vytváří.

Nejvyšší správní soud vzhledem k výše uvedenému nepovažoval za relevantní, zda stěžovatel uvedenou dopravní značku neviděl, jak sám tvrdí, nebo ji přehlédl, jak je zaznamenáno v „oznámení přestupku“ a v protokolu o ústním jednání před prvostupňovým správním orgánem. Z hlediska naplnění subjektivní stránky přestupku (zavinění ve formě nevědomé nedbalosti) bylo podstatné, že, pokud by stěžovatel věnoval pozornost dopravnímu značení a počínal si tak, jak je popsáno shora, vědět mohl a měl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem.

K námitce stěžovatele, že nelze vyloučit případné povalení dopravní značky do příkopu a z toho vyplývající nemožnost zjištění jejího obsahu pro řidiče, Nejvyšší správní soud uvádí, že se jedná o ničím nepodložené tvrzení, které je navíc vyvráceno samotným stěžovatelem. Ten v podaném odvolání i v žalobě výslovně uvedl, že se po kontrole policií otočil a vrátil se zpět, aby se přesvědčil, že dopravní značka byla v daném místě osazena, a „*skutečně tehdy dopravní značku zákaz předjíždění na místě viděl*“.

Stěžovatel dále nesouhlasil s tvrzením krajského soudu uvedeným ve třetím odstavci na str. 7 odůvodnění napadeného rozsudku, kde se při citaci z obsahu protokolu o ústním projednání dopravního přestupku uvádí, že „*se jedná o jeho chybu*“. Krajský soud při uvedeném popisu vycházel z protokolu o ústním projednání dopravního přestupku ze dne 20. 10. 2010, č. j. 7619/2010-ODSH-5 455/10-VV. Tento protokol je součástí předloženého spisového materiálu, z něhož Nejvyšší správní soud ověřil, že krajským soudem v rozsudku uvedená citace obsahu tohoto protokolu odpovídá. Stěžovatel přitom v průběhu ústního jednání nevzněl proti protokolaci žádné námitky, v závěru souhlasil se svou výpovědí, což potvrdil svým podpisem. Je též nutno konstatovat, že pouze na základě citované formulace nebyly žalovaným ani krajským soudem činěny žádné zásadní závěry mající vliv na výrok napadených rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud tak ze všech výše uvedených důvodů dospěl k závěru, že stěžovatel se dopustil jednání, které je mu kladeno za vinu, a krajský soud je posoudil v souladu se zákonem. V řízení bylo prokázáno, že stěžovatel naplnil znaky přestupku proti

bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích dle § 22 odst. 1 písm. f), bodu 7., zákona o přestupcích, neboť porušil zákonnou povinnost, a to z nevědomé nedbalosti.

Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud nezjistil naplnění žádného z důvodů uplatněných stěžovatelem v kasační stížnosti, a sám neshledal ani jiné vady uvedené v ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, kasační stížnost podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení ze zákona a žalovanému správnímu orgánu žádné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. května 2012

Mgr. Daniela Zemanová
předsedkyně senátu